

УКРАЇНЕЦЬ

== НА ЗЕЛЕНОМУ КЛИНІ. ==

(Тижневик, виходить що неділі).

Плата за оповістки:

одноразові по переді тексту за рядок петиту 25 к., позаду 10 к.

Писання до друку, написані на одному боці паперу, автори підписують, приносячи своє повне прізвище і адресу. Як що треба, писання виправляються. Дрібне знищується, більшнє протягом 3 місяців повертається на загал автора його коштом. Писання до часу не сплачуються.

Адреса редакції: Владивосток, Косий проулок 5, пом. 9. (Балачка од 3 год. до 5).

Оповістки здають у друкарні газ. „Дал. ост“, ул. Петра Великого.

И читать м'якше, як ы, е м'якше, як э; і, як йі, є як ѣ.

Од видавництва.

Через нестачу і дорожнечу складачів (наборщиків) і друкарського причадалля газета до часу поменшала.

Поневіряється укр. слово письменницьке в приймах по рос.-московських друкарнях, терпить тяжку скруту, „неначе човен в синім морі то вирина, то потоп“. Ой чи перебуде лихую годину, чи так і загине, тиняючись сиротою по закутках у чужих хатах, утираючи дурні слюзи, що не знайшли стежки до серця тугешніх українців, не вблагали до щирої підмоги. Одні-темні, безбатченки, що не шанують себе, свій рід, націю, товпляться коло російських справ, обіральних списків партій, спілок, книжок, газет, другі — наче б видющі, освічені лукаво допитуються, чи не дає баринці справа видавання укр. тижневої газети, чи не примха це, чи не спосіб добитися слави, чи не особиста справа, до якої людям байдуже, чом газета не виходить що-дня, тоді і читальники напливуть, чом не така завбільшки, як російські, щоб і телеграми були і політика, і оповідання, і малюнки, і музика, і хліборобство, чом нема нічого за борщ, варенуху, цигана, жида-фелетончики, побрехеньки, чом не партійна. Фарісеї, чи ви тямите, що плеще ваш дурний язик, виправдовуючи своє недбальство, вас кортить знайти у дбальстві друкого недовладности і репетувати за них, жаліючи, на всякому місці? Ликеміри, чи ви владнали хоч день укр. національного фонду, чи вже збирають, до У. Ц. Ради що-місяця податок самовизначений українцями на національні потреби, чи помогли ви засланцям галицьким та буковинським, вигнанцям холмщикам та люблинцям, біженцям волинцям та подольцям, чи згуртували ви українство на Дал. Сході і на з'їздах се-

лянських, учительських, кооперативних, партійних, громадських, та професійних у місті і в слободі, чи доглядали ви укр. справу, ширили свідомість, освіту, культуру, лад, заохочували до роботи і самі робили? Де наше військо? Демагоги, горлопани-вас. обходять широкополі лани Московської громади і, жвалячись з того готового, ви гордуєте малою укр. культурою, малymi заходами, малою газетою; вам, ледачим на добре, творче і довге діло, не вигода робить коло одродження темного приспаного ворогами укр. народу, у вас єдина формула: буржуй-пролетарь, єдине гасло-ділить, паювати, до культури, халяйства, до роботи, науки і просвіти, до ладу й порядку нема вам діла, ви з вищої верстви неробочої, некультурної; реформатори, перетворителі, чи не прийдеться і вже наблизилось время голодувати і холодувати і недукувати: будуть Істи і погані і нечисті і всяку гидоту: зчиняться тоді правдивий розбрат, знімуться повстання, повтіка військо і сараною перейдуть і свої і чужі по культурних землях і господарствах і захочуть люди, зморені виснажені і вимучені лад за всяку ціну. Але і тоді буде добре демагогам. поховаються за спини совіснійших, попідкачують поли і за тин, за мур щезнуть, як Каїни і Юди!

1 темні і невидючі обходяться з усякою укр. справою не згірше, як з обрапням у місцеву Мійську Думу. Українець радний обраний 340 (128) чоловіками українців, литовців, лотисів та урядовців-економічників. 1 чи було межі тпх обіральників хоч 30 українців? Навряд чи й було, хоч і числить Громада 3000 чоловіка, а військо з половини халяй. Каліки, блукаєте ви по світі, як вівці, без пастиря, хто заяв герлигу, той і чередник; загубили і рід і історію, культуру свою і звичаї і са-

мошанування, замісто дурни стала пара, пропала творчість, били по-вчати та „позика правду“ іла. Крутять вас баламуті і стрижуть хахлів. Служите женайщиріше, прихильтеся до „вождів“, може, плюнуть у ваш бік, може, в самую пику, а тоді, німі, жалійтеся, ховаючись за Шевченка, перецпрошуйте господарів ваших степів, зруйнувавших укр. вольності, повернувших правду-згоду Переяславську „рівного з рівним, вільного з вільним“ в кривду, в люте підданство-кріпацтво. Нехай! вас мало зневажали, піддавайтесь, легкодухи, напі перевертні знайдуть спосіб вас боляче образити, таки дошкулать! Ви, 30 українців міста Владивосток, що подавали голос за українця, пускайтесь і ви, за приводом Юдів та сіпак, темних та невидючих у дурній своїй свідомості, українських берегів у безаість. Ви, що купляли цю газету, розбратайтесь, розберіться, забудьте себе-ви сон, приставайте до життя, до більшости, вона, гадюка, вас підхвалить і напоїть солодкою отрутою. Напніть фарісейську машкару, приберіться в убрання демагогів і запануем ми, челядь, -безбатченки і припчаки, разом із панам великого роду і грабунку! Слава!

В справі нападу на богданівців.

Генеральний Секретар військових справ послав телеграму у Москву „Руському Слову“ і иншим газетам московським та петроградським такого змісту:

В „Русскомъ Словѣ“ від 28 липня було вміщено повідомлення про трагічні події, зв'язані з від'їздом, на фронт ешелонів полку імені гетьмана Богдана Хмельницького. повідомлення мало заголовок:

“Мятеж Богдановцевъ”. Я, цілком свідомий відповідальности за кожне своє слово, рішуче протестую

проти обвинувачення Богдановського полку в повстанні. Я підкреслюю, що повстання не було. Трагічні події, під час яких було убито 16 чоловіка названого полку, являються наслідком праці темних сил Києва, які направлені проти українського революційно-демократичного руху. Про ці події веде слідство особлива комісія, на чолі з представником головнокомандуючого південно-західного фронту і окремої парламентської комісії, призначеної Центральною Радою з участю Ряди Солдатських Депутатів і громадських організацій. Всяке обвинувачення в повстанні—котрого, я підтверджую, не було—до оголошення слідчих матеріалів, є легковажним і нацьковує два братніх народи один проти другого, що особливо недопустимо і злочинно в час смертельної небезпеки, котра однаково загрожує як Росії, так і Україні. Газет, які передрукували повідомлення "Русского Слова", прошу вмістити отсе сповіщення":

Товаришом-Учителям Українцям Далекého Сходу.

Подаючи нижченадруковані: 1) відозву Тимчасового Бюро Всеукраїнської Учительської Спілки і 2) Основні принципи Всеукр. Учит. Спілки з проектом Тимчасового Бюро В. У. С. (буде в дальшому №), Правління Далекосхідної Укр. Учит. Спілки прохає вчителів українців Далекého Сходу прислати на адресу Спілки сповіщення по змісту відозви, принципів і проекту і свої адреси.

Разом з тим Правління Спілки прохає вибачення у тих учителів, які приїжджали у Хабаровск на українські курси. Сі курси не здійснились через незалежні од нас обставини. Про ці обставини у нас буде окремий доклад.

Разом з тим прохаємо товаришів-учителів як найскорше прислати відповідь на анкету, яка подається окремим листом.

Адреса: Микольськ-Усурійський Далекосхідна Українська-Учительська Спілка. Голова Ступан.

За Писаря А. Хувман.

Д Українського Учительства. Товариші!

Велика хвиля визвольного руху змела старий уряд, розбила невірні кайдани і принесла нове життя.

Прокинулась Вкраїна. Збірає свої розпорошені приспані сили. Всі верстви організуються. Чи може ж оставатись самотнім учитель? В селі, часто єдиний культурний робітник, він зараз відіграє значну роль в економічній, культурній, громадській житті; відриваний від культурного осередка, він несе на собі великий обов'язок бути провідником в народні маси заспокоєння, організації і авторитету керівних органів; в сучасній городі, серед еденаціоналізованої або чужої нашому народу людності, теж трудно учителю провадити свою педагогічну, наукову і громадську роботу. А саме головне—вернути народові українському його рідну освіту нижчу, середню і вищу, підперти гуртовою, організованою культурною силою роботу Центральної Української Ради, все це потребує поєднання українського учительства.

В травні відбулись у Києві Перші Підготовчі Збори, які ухвалили „принципи об'єднання“—це основи будучого статуту і план організації „Тимчасового Центрального Бюро Всеукраїнської Учительської Спілки“ і поклали підвалини об'єднання всього Українського Учительства.

В згоді з постановою Перших Підготовчих Зборів, Бюро склалось і розпочало свою діяльність.

Бюро має завдання: 1) об'єднувати всі місцеві учительські українські спілки, 2) виробити проект статуту В.—У. У. Спілки і 3) скликати в серпні (августі) з'їзд представників місцевих учительських організацій для затвердження статуту, для виборів постійного Бюро і для обговорення всіх гуртових справ.

Бюро кличе товаришів негайно закладати,—де ще немає,—учительські спілки районні, повітові та губерніяльні і прохає:

1. Сповістити Бюро про існуючі місцеві спілки, зазначивши число членів.

2. Прислати заяву про вступ до Всеукраїнської Учительської Спілки і 10% членських внесків, а по зможі і інших коштів, з огляду на те, що зараз—при початку діяльності Спілки—потрібні кошти.

3. Прислати Статут місцевої організації, аби можна було взяти до уваги його особливості при виробленні Статуту Спілки.

4. Висловити свої думки і побажання для теперішнього і будучого плану діяльності, підготовлять док-

лади до з'їзду представників в серпні, а також сповістити,—в яких часописах бажано поміщати відомості про діяльність Спілки.

Бюро бере на себе обов'язок давати всякі інформаційні відомості, як місцевим спілкам, так і окремим товаришам.

Всю кореспонденцію для Бюро прохаємо надсилати по адресі: г. Київ, Володимирська ул. № 57, Педагогічний Музей, Центральна Українська Рада,—для Всеукраїнської Учительської Спілки, а гроші на адресу скарбника Бюро, Олексія Онопрівича Омшанського,—Київ, Львівська ул. № 18.

Бюро В.—У. У. Спілки.

БАРНАУЛ Томської губ. На зібранні салдатів тутешнього гарнізону, скликаних по ініціативі *Барнаульської Української Громади*, по обговоренні політичного та економічного становища України, були винесені такі постанови.

Ми салдати-українці 24 запаного сибірського полку постановили: 1) домогатись скорого проголошення повної автономії України на підставі договору гетьмана Богдана Хмельницького з Росією в Переяславі 1654 року; домогаємось заведення української мови в українських школах і командірування до українських полків офіцерів-українців; 3) просимо щоб перевести українські полки на фронт дорогої нам України, яку ми українські салдати хочемо боронити від ворога своєю власною груддю; 4) домогаємось, щоб при конференції мира був репрезентований український народ через своїх делегатів; 5) кличемо всіх салдат і офіцерів українців, щоб рішучо обстоювали отсі наші домогання во ім'я одного ідеала: Вільна Україна; 6) висловлюємось за заснування загально-українського союзу салдатів і офіцерів; 7) про свої постанови повідомити усі гарнізони Сибіру; 8) присягнемо з шаблею і рушницею в руках обстоювати волю українського народу і боронити Автономну Україну.

(„Н. Р.“).

Редактор-видавець Дн. М. Боровик.